

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Κ. ΧΙΩΛΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΑ 90 ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ «ΟΡΦΕΩΣ»*

Κυρίες και Κύριοι,

Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἱστορική καί Λαογραφική Ἐταιρία Σερρῶν-Μελενίκου, ἀνταποκρινόμενη στήν εὐγενική πρόσκληση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ὀρφέως», συμμετέχει στίς ἐορταστικές ἐκδηλώσεις γιά τή συμπλήρωση 90 χρόνων ἀπό τῆς ἰδρύσεώς του τήν 1η Αὐγούστου 1905.

Ἡ ἵδρυση τοῦ «ΟΡΦΕΩΣ» κατά τήν κρίσιμη ἐκείνη γιά τό Ἔθνος μας ἐποχή, ἔγινε μέν ὑπό τό πρόσχημα καί τούς φανερούς σκοπούς τῆς μουσικῆς, ἀθλητικῆς καί καλλιτεχνικῆς διαπαιδαγωγίσεως καί ψυχαγωγίας τῆς Σερραϊκῆς νεότητος, πραγματικός ὅμως σκοπός αὐτοῦ ἦταν ἡ ἐθνική ἀνάταση καί ἡ μέ κάθε μέσον ἐνίσχυση τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος. Ἐπιβεβαίωση τούτου ἀποτελεῖ τό γεγονός ὅτι πολύ σύντομα ὁ «Ὀρφεύς» μετεβλήθη σέ μυστικό ἐργαστήριον ἀγωνιστῶν καί ἐκτελεστικό ὄργανο τῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν τοῦ Προξενείου, ὅπως σημειώνει ὁ ἱστορικός τῶν Σερρῶν καί προκάτοχός μου εἰς τήν προεδρίαν τῆς Ἱστορικῆς καί Λαογραφικῆς Ἐταιρίας Σερρῶν-Μελενίκου, ἀείμνηστος Πέτρος Πέννας, στή μελέτη του «Ἡ ὀργάνωση τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος στήν περιοχή τοῦ Σαντζακίου Σερρῶν».

Ἄπλοϊ ἄνθρωποι τῶν Σερρῶν, ἔμποροι καί ἐπαγγελματίες, ὅπως ὁ παντοπώλης Στέφανος Ἀναστασίου, ὁ καπνέμπορος Θωμάς Βλαχόπουλος, ὁ ξενοδόχος Ἀδάμ Γκούμας, ὁ ἐσιάπων Νικόλαος Ζιώγας, ὁ παντοπώλης Παναγιώτης Κεχαγιάς καί ὁ ἀδελφός του ὑποδηματοποιός Κωνσταντῖνος Κεχαγιάς, ὁ ὠρολογοποιός Γεώργιος Κικόπουλος, ὁ κρεοπώλης Νάκης Κούλας, ὁ ἐμποροράπτης Ἐμμανουήλ Λουκάς, ὁ κρεοπώλης Ἀναστάσιος Μανάφης, ὁ κτηματίας Γεώργιος Νάσιουτζικ, ὁ ὑποδηματοποιός Μιχαήλ Πετσίδης, οἱ ἔμποροι Ἐμμανουήλ Χατζηδημητρίου καί Κωνσταντῖνος Τριανταφυλλίδης, ὁ Γεώργιος Πολυμέρης, ὁ Πέτρος Πάντζας, ὁ Ὀρέστης Περδικάρης, ὁ Δημοσθένης Καραστογιάννης, ἀγνοί καί ἔνθερμοι πατριῶτες, ἀπετέλεσαν τούς ἰδρυτές τοῦ Ὀμίλου, μιμούμενοι τό παράδειγμα τῶν μελῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας τῆς Ἐθνεγερσίας τοῦ 1821, καί συνέδραμαν μέ ὅλες τους τίς δυνάμεις καί μέ κάθε τρόπο

* Σέρραι, 8 Νοεμβρίου 1995.

τόν Ἀγώνα, μέ ἀπώτερο στόχο νά διατηρήσει ἡ περιοχή τῶν Σερρών, πάση θυσία, τήν Ἑλληνικότητά της.

Καθ' ὅλη τή διάρκεια τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος ὁ «Ὁρφεύς», ἔχοντας τήν ἀμέριστη ὑποστήριξη ὅλης γενικά τῆς Σερραϊκῆς κοινωνίας, προσέφερε ὕψιστες καί ἀνεκτίμητες ἐθνικές ὑπηρεσίες καί κατέστη τό ὄπλοστάσιο καί τό φυτώριο τῶν Μακεδονομάχων.

Στήν ἱστορική αἴθουσα τοῦ «Ὁρφέως», τά θεμέλια τῆς ὁποίας στηρίχθηκαν σέ πολεμικά ὄπλα, ἑλληνικά νομίσματα καί περγαμηνές, ἐγίνοντο ὅλες οἱ μυστικές συνεδριάσεις τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνος, τά δέ ὑπόγειά του ἦταν γεμάτα ἀπό ὄπλα καί πολεμοφόδια.

Τήν ὑποδοχή καί τήν τακτοποίηση τῶν ἀνταρτικῶν ομάδων στήν πόλη τῶν Σερρών, ὅταν ἔπρεπε αὐτές νά ἔρχονται στίς Σέρρες, τήν εἶχαν ἀναλάβει τά μέλη τοῦ «Ὁρφέως», τά ὁποία βοηθοῦσαν παντοιοτρόπως τούς ἀντάρτες, παρέχοντάς τους κάθε δυνατή συνδρομή γιά τήν ἐπιτυχή ἐκτέλεση τοῦ ἔργου τους.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ὀργάνωση γυμναστικῶν ἀγῶνων μέ συμμετοχή ἀθλητῶν ἀπό ὅλα τά χωριά τῆς περιφέρειας Σερρών καί οἱ συχνές θεατρικές παραστάσεις πού δίδονταν στίς δύο θεατρικές σκηνές, δηλαδή τή χειμερινή πού ἦταν μέσα στό χῶρο τοῦ γυμναστηρίου, μέ ἔργα ἐθνικοῦ περιεχομένου ἀπό ἐκλεκτούς θιάσους ἀπό τήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα, καί τοῦ Ἑρασιτεχνικοῦ Ὁμίλου τοῦ «Ὁρφέως» ἀναζωπύρωναν τό ἐθνικό φρόνημα καί συντελοῦσαν στήν ψυχική ἀνάταση καί ἐνθάρρυνση γιά τόν Ἀγώνα.

Συμπλήρωμα ὅλων αὐτῶν τῶν ἐκδηλώσεων ἀποτελοῦσε ἡ 50μελής Φιλαρμονική, ἡ ὁποία κατά τίς θρησκευτικές ἑορτές καί τίς ἐθνικές ἐπετειούς, ἐπαιάνιζε μέσα στήν πόλη καί περιήρχετο τά χωριά, ὅπου μέ ἐμβατήρια καί πατριωτικά θούρια ἐμψύχωνε τούς κατοίκους καί τούς ἔδιδε κουράγιο, γιά νά συνεχίσουν μέ ἐθνικό παλμό καί μέ ἐνθουσιασμό τόν Μακεδονικό Ἀγώνα, τοῦ ὁποίου, ὅπως εἶναι γνωστό, πυρήνας κεντρικός στήν Ἀνατολική Μακεδονία ὑπήρξε ἡ πόλις τῶν Σερρών, ἡ ὁποία μέ τήν μακραίωνη καί ἐνδοξη ἱστορία της, μέ τήν ὁμοιογένεια τοῦ ἐκ τριάντα χιλιάδων κατοίκων ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ της, μέ τήν ἀκτινοβολία τῆς πνευματικῆς της παραδόσεως καί μέ τό ἀκμάζον εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων ἐμπόριο, ἦταν ἐπόμενο νά δεχθεῖ τό κύριο βάρος τῆς ὀργανώσεως καί τῆς διεξαγωγῆς τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων σέ ὅλη τήν περιφέρεια. Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Ἀγῶνος αὐτοῦ μέ τίς φωτεινές ἀναλαμπές του καί

τίς αγωνιώδεις μεταπτώσεις του, οί Σέρρες παρέμειναν ὄρθιες καί ἀκαμπτές.

Κατά τή χρονική περίοδο 1913-1918, ὁ «Ὁρφεύς» ἀναγκάσθηκε νά ἀναστείλει τήν πολυσχιδή ἐθνική καί κοινωνική δραστηριότητα. Σ' αὐτό συνετέλεσαν ὁ ἐμπρησμός τῆς πόλεως τῶν Σερρών, οί διώξεις τῶν μελῶν του καί ἡ διαρπαγή καί καταστροφή τῶν ἀρχείων του ἀπό τοὺς Βουλγάρους. Τό 1919 ὅμως ἐπανεσυνεστήθη καί ἐπιδόθηκε μέ νέα ζέση στήν ἐκπλήρωση τῶν μουσικῶν, καλλιτεχνικῶν καί ἀθλητικῶν του σκοπῶν, ἀνακτήσας καί πάλι τήν παλαιά του αἴγλη.

Ἡ ἐπιστράτευση καί ἡ Μικρασιατική ἐκστρατεία καί καταστροφή, ἐπέφεραν νέα ἀνάσχεση τῆς δράσεώς του, γιά νά συνεχίσει ἀπό τοῦ ἔτους 1925 καί ἐφεξῆς καί πάλι τήν ἀνοδική του πορεία.

Σήμερα, μετά πάροδο 90 ἐτῶν ἀπό τήν ἴδρυσή του, ὁ «Ὁρφεύς», ὑπό τήν ἄξια καί δραστήρια Διοίκησή του, ἐκπληρώνει στό ἀκέραιο τοὺς ἐθνικούς καί πολιτιστικούς σκοπούς του, διατηρεῖ πλήρως τήν παλαιά του αἴγλη καί δικαίῶνει τήν ἱστορία του — πού εἶναι ἓνα κομμάτι τῆς ἔνδοξης ἱστορίας αὐτῆς τῆς πολύπαθης καί πολυύμνητης πόλεως — συγκεντρώνοντας ἀμέριστη τήν ἐκτίμηση τοῦ Σερραϊκοῦ λαοῦ πού τήν ἐπιδεικνύει σέ κάθε εὐκαιρία.

Πράγματι, ὁ «Ὁρφεύς», μέ τά Τμήματα (Μουσικό, Λαογραφικό, Θεατρικό, Εἰκαστικῶν Τεχνῶν, Ἀθλητικό καί Κινηματογραφικῆς Λέσχης) πού διαθέτει, πρωτοστατεῖ σέ κάθε ἐθνική καί πνευματική ἐκδήλωση, συμβάλλοντας ἀποφασιστικά στήν ἀνάπτυξη τοῦ τόπου, ἀποτελώντας ἔτσι τό προσφιλέστατο Σωματεῖο πνευματικῆς, καλλιτεχνικῆς καί ἐθνικῆς προβολῆς γιά τήν πόλη τῶν Σερρών.

Διαβιβάζοντας τοὺς ἐγκάρδιους χαιρετισμούς καί διερμηνεύοντας τά αἰσθήματα ἀγάπης ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἱστορικῆς καί Λαογραφικῆς Ἐταιρίας Σερρών - Μελενίκου, χαιρετίζουμε τή συμπλήρωση τῶν 90 ἐτῶν ἐθνωφελοῦς καί πολιτιστικῆς δραστηριότητος τοῦ «Ὁρφέως», μέ τήν εὐχή νά συνεχίσει μέ τήν ἴδια ἐπιτυχία τήν ἐκπλήρωση τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς του, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πόλεώς μας τῶν Σερρών καί τοῦ Ἔθνους μας, καί νά ἀξιοθοῦμε ὅλοι μας, ὕστερα ἀπό μία δεκαετία, νά ἐορτάσουμε πανηγυρικῶς τήν συμπλήρωση ἑνός αἰῶνος ἀπό τήν ἴδρυσή του.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

Ο όμιλος «Όρφεύς» σέ φωτογραφία τοῦ 1905 (Β. Τζανακάρη, Εικονογραφημένη Ἱστορία τῶν Σερρών, τόμ. Α΄, Σέρρας 1991, σ. 81).

Μαθητικές ἀθλητικές ἐκδηλώσεις στό γυμναστήριο τοῦ «Όρφέως» (Β. Τζανακάρη, Εικονογραφημένη Ἱστορία τῶν Σερρών, τόμ. Α΄, Σέρρας 1991, σ. 81).